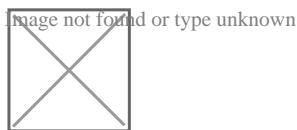

Εορτασμοί για τα 200 χρόνια (1817- 2017) από την ανακαίνιση του Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου από τον Εθνομάρτυρα Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κυπριανό

/ Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα

Εορτασμοί για τα 200 χρόνια (1817- 2017)

από την ανακαίνιση του Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου
από τον Εθνομάρτυρα Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κυπριανό

Με την ευκαιρία των εορτασμών για τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την ανακαίνιση του ιστορικού Ναού της Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου από τον Εθνομάρτυρα Αρχιεπίσκοπο Κύπρου (1810-1821) Κυπριανό, θα πραγματοποιηθούν, με τις ευλογίες της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. κ. Χρυσοστόμου, μεταξύ **18-25 Μαρτίου 2017**, μια σειρά από διάφορες εκδηλώσεις, με επίσημο καλεσμένο τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μολδαβίας και Μπουκοβίνας και Αρχιεπισκόπου Ιασίου κ. Θεοφάνη, από την Εκκλησία της Ρουμανίας, όπου έζησε ο Εθνομάρτυρας Κυπριανός.

Το Σάββατο 18 Μαρτίου 2017 και ώρα 19:00 θα γίνει παρουσίαση της αναμνηστικής έκδοσης του βιβλίου «Θεονύμφευτος Κόρη. Η Παναγία Χρυσελεούσα Στροβόλου και τα κειμήλιά της» από τον ερευνητή, κ. Κωστή Κοκκινόφτα. Την εκδήλωση θα χαιρετίσει η Α. Ε. ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης, η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μολδαβίας και Μπουκοβίνας και Αρχιεπίσκοπος Ιασίου κ. Θεοφάνης.

Θα ακολουθήσουν τα εγκαίνια της έκθεσης εικόνων και κειμηλίων του Ιερού Ναού Παναγίας Χρυσελεούσης, τα οποία θα τελέσει ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομος.

Την επιμέλεια του τόμου και της έκθεσης έχει ο Βυζαντινολόγος δρ. Χριστόδουλος Α. Χατζηχριστοδούλου.

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο «Οικονόμος Κωνσταντίνος Κούκος», παρά τον Ιερό Ναό Παναγίας Χρυσελεούσης.

Διάρκεια εκδήλωσης: 60 λεπτά

Π.Α. μέχρι 10/03 στα τηλ.: 99460216 και 99793228

Την Κυριακή 19 Μαρτίου 2017, προϊσταμένου του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας και Αρχιεπισκόπου Ιασίου κ. Θεοφάνη, θα τελεστεί Όρθρος και Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου,,

Την Τρίτη 21 Μαρτίου 2017 και η ώρα 19:00 στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο, παρά τον Ιερό Ναό Παναγίας Χρυσελεούσης, θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση με ομιλητή τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Καρπασίας κ. Χριστοφόρο με θέμα «Εγκαινιασμός του ναού και του ανθρώπου». Θα ακολουθήσει συναυλία με εκκλησιαστικούς ύμνους και παραδοσιακά τραγούδια από τη χορωδία της Ι. Μητροπόλεως Λεμεσού «Ρωμανός ο Μελωδός», υπό τη διεύθυνση του Πρωτοπρεσβυτέρου Νικολάου Λυμπουρίδη.

Διάρκεια εκδήλωσης: 70 λεπτά

Π.Α. μέχρι 10/03 στα τηλ.: 99460216 και 99793228

Το Σάββατο 25 Μαρτίου 2017, προϊσταμένου της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. κ. Χρυσοστόμου, θα τελεστεί Όρθρος και Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, στον Ι.ν. Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου, με την ευκαιρία της εορτής του

Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και του επίσημου εορτασμού της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου 1821. Θα ακολουθήσει Δοξολογία και κατάθεση στεφάνων στην προτομή του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού στο προαύλιο του Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελεούσης.

Από το Γραφείο Ενημερώσεως και Επικοινωνίας της Εκκλησίας της Κύπρου

Περισσότερες πληροφορίες για τον ναό μπορείτε να βρείτε στο σχετικό κείμενο υπό τον τίτλο «Εκκλησίες του Στροβόλου» εδώ...

*****

Ακολουθεί σχετικό κείμενο του Δρ. Χριστόδουλου Α. Χατζηχριστοδούλου για την επέτειο των 200 χρόνων από την ανακαίνιση του Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου και την ανοικοδόμηση του παρεκκλησίου του Αγίου Γεωργίου:

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΧΡΥΣΕΛΕΟΥΣΗΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Εορτασμοί για τα 200 χρόνια (1817-2017) από την ανακαίνιση του ναού της Χρυσελεούσης και την ανοικοδόμηση του παρεκκλησίου του Αγίου Γεωργίου από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου (1810-1821) Κυπριανό και τον Χατζησάββα Κυριακού

Με τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου και με πανηγυρικές εκδηλώσεις μίας εβδομάδας (18-25 Μαρτίου 2017) η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού ναού Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου θα εορτάσει τη 200οστή επέτειο από τη συμπλήρωση των έργων ανακαίνισης του ναού της Χρυσελεούσης και του παρεκκλησίου του Αγίου Γεωργίου από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κυπριανό και τον εξάδελφό του Χατζησάββα Κυριακού.

Με την ευκαιρία των εορτασμών η Εκκλησιαστική Επιτροπή θα κυκλοφορήσει τον αναμνηστικό τόμο «Η Θεονύμφευτος Κόρη. Η Παναγία Χρυσελεούσα Στροβόλου και τα κειμήλιά της», στον οποίο παρατίθενται η ιστορία, η αρχιτεκτονική και τα κειμήλια των ναών της ενορίας Χρυσελεούσης Στροβόλου.

Ο ναός βρίσκεται στο κέντρο της ιστορικής κωμόπολης του Στροβόλου και τιμάται στο Γενέσιο της Θεοτόκου (εορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου). Ο αρχικός ναός κτίστηκε στις αρχές του 13ου αιώνα και περιλαμβανόταν στο ανάκτορο των Λουζινιανών βασιλιάδων της Κύπρου στον Στρόβιλο. Πρέπει να σημειωθεί ότι το βασιλικό έμβλημα των Λουζινιάν της Κύπρου, ο εφορμών εστεμμένος λέοντας, βρισκόταν εντοιχισμένο κοντά στο παράθυρο του ιερού.

Ο ναός διαμέσου των αιώνων υπέστη μετασκευές και δέχθηκε προσθήκες, οι οποίες παραμόρφωσαν το αρχικό κτίσμα, όπως λ.χ. οι επεκτάσεις που έγιναν το

1817 επί Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και το 1950-52. Ο αρχικός ναός, τμήμα του οποίου σώζεται πίσω από το εικονοστάσιο του σημερινού ναού, ανήκει σε έναν εξαιρετικά σπάνιο στην Κύπρο αρχιτεκτονικό τύπο, τον τρίκογχο ή τετράκογχο ναό. Ο ναός διακοσμήθηκε τον 13ο και τον 16ο με τοιχογραφίες. Ιδιαιτέρως σημαντικές είναι οι τοιχογραφίες στον τρούλο του ναού με τον ολόσωμο Χριστό Παντοκράτορα, την Ετοιμασία του Θρόνου και Προφήτες που χρονολογούνται στον 13ο αιώνα, οι οποίες έχουν συντηρηθεί πρόσφατα από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Μετά την κατάληψη της Κύπρου από τους Τούρκους, το 1571, ο Λατινικός ναός περιήλθε στα χέρια των Ορθοδόξων της νήσου, οπότε διαρρυθμίστηκε εσωτερικά και μετατράπηκε σε Ορθόδοξη εκκλησία. Το 1817 ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός, ο οποίος καταγόταν από τον Στρόβολο, με τη βοήθεια του εξαδέλφου του, Χατζησάββα Κυριακού, προέβη σε επέκταση και επισκευή του ναού προς τα δυτικά που έχει τη μορφή του καμαροσκέπαστου. Στη σημερινή μορφή ναός είναι μια τρίκλιτη καμαροσκέπαστη εκκλησία με τρούλο.

Τον 1817, επίσης, κτίστηκε το παρεκκλήσιο του Αγίου Γεωργίου από τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και τον εξάδελφό του, Χατζησάββα Κυριακού, πλησίον της εκκλησίας της Χρυσελεούσης, στα βορειοδυτικά. Επειδή όμως ο Αρχιεπίσκοπος δεν είχε τη σχετική άδεια για το παρεκκλήσιο, για να μην αντιληφθούν οι Τούρκοι τις εργασίες ανέγερσης, περιέφραξε τον γύρω χώρο με ξηρούς θάμνους. Όταν τελείωσε η ανοικοδόμηση του παρεκκλησίου, τον Μάρτιο του 1817, σύμφωνα με την κτητορική επιγραφή πάνω από τη νότια είσοδο, ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός δωροδόκησε τους Τούρκους για να μην το χαλάσουν, αλλά ούτε να του προξενήσουν ζημιές.

Το παρεκκλήσιο ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο του μονόχωρου καμαροσκέπαστου ναού και είναι κτισμένο από μαλακό πωρόλιθο. Εσωτερικά στο νότιο τοίχο του κυρίως ναού διασώζονται τοιχογραφίες του αγίου Γεωργίου Δρακοντοκτόνου και του Αγίου Παντελεήμονος, του 19ου αιώνα με μεταγενέστερες επεμβάσεις.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή θέλοντας να τιμήσει το εθνομάρτυρα Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό τέλεσε στις 27 Απριλίου 1930 τα αποκαλυπτήρια της μαρμάρινης προτομής του στον προαύλιο του ναού.

Δρ. Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου, Βυζαντινολόγος

*****

Festivități pentru cei 200 de ani (1817 – 2017)

de la restaurarea Bisericii Maicii Domnului Chryseleousa din Strovolos

de către Etnomartirul Ciprian, Arhiepiscopul Ciprului

Cu ocazia festivităților împlinirii a 200 de ani de la restaurarea Bisericii istorice a Maicii Domnului (Panaghia) Chryseleousa din Strovolos de către Etnomartirul Ciprian, Arhiepiscopul Ciprului (1810 - 1821), se vor săvârși, cu binecuvântarea Preafericirii Sale Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului, între 18-25 Martie 2017, o serie de manifestări, având ca invitat oficial pe Înaltpreasfințitul Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, din partea Bisericii Ortodoxe Române, unde a trăit Arhiepiscopul Ciprian.

Sâmbătă, 18 Martie 2017, la ora 19:00 se va face prezentarea ediției comemorative a cărții «Fiica Nenunită. Biserica Panaghia Chryseleousa din Strovolos și odoarele ei» a cercetătorului Kosti Kokkinofta. Manifestarea va fi salutată de către Excelența Sa, Președintele Republicii Cipriote Dr. Nikos Anastasiades, de către Preafericirea Sa Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului și de către Înaltpreasfințitul Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Va urma inaugurarea expoziției de icoane și a odoarelor Bisericii Panaghia Chryseleousa, pe care o va face Preafericirea Sa Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului.

Îngrijirea cărții și a expoziției este făcută de Bizantinologul Dr. Christodoulos A. Hatzichristodoulou.

Manifestarea va avea loc la Centrul Cultural al parohiei «Pr. Icon. Constantinos Koukos», lângă Biserica Panaghia Chryseleousa.

Durata manifestării: 60 de minute

Pentru rezervări până pe 10/3 la tel.: 99460216 și 99793228

Duminică, 19 Martie 2017, Înaltpreasfințitul părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, va săvârși Sfânta Liturghie Arhierească la Biserica Panaghia Chryseleousa, în Strovolos.

Marți, 21 Martie 2017, la ora 19:00, la Centrul Cultural al parohiei Panaghia Chryseleousa, va avea loc o conferință cu Preasfințitul părinte Hristofor, Episcopul de Carpasia, cu tema «Restaurarea bisericii și a omului». Va urma concert de cântări bisericești și cântece tradiționale de către corul Mitropoliei de Limasol «Roman melodul», sub îndrumarea pr. Nikolaos Limpouridis.

Durata manifestării: 70 de minute

Pentru rezervări până pe 10/3 la tel.: 99460216 sau 99793228

Sâmbătă, 25 Martie 2017, Preafericirea Sa Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului, va săvârși Sfânta Liturghie Arhierească, la Biserică Panaghia Chryseleousa din Strovolos, cu ocazia praznicului Bunevestiri și a Serbării Zilei Naționale de 25 Martie 1821. Va urma Te Deum (Doxologie) și depuneri de coroane la statuia Arhiepiscopului Ciprian, din curtea Bisericii.

Biroul de Informații și de Comunicare al Bisericii Ciprului

*****

Urmează text al Dr. Christodoulos A. Xatzichristodoulou despre aniversarea celor 200 de ani de la restaurarea Bisericii Panaghia Chryseleousa din Strovolos și despre reconstrucția paraclisului Sf. Gheorghe.

BISERICA MAICII DOMNULUI (PANAGHIA) CHRYSELEOUSA DIN STROVOLOS

Festivități pentru cei 200 de ani (1817 - 2017) de la restaurarea Bisericii Maicii Domnului Chryseleousa din Strovolos și pentru reconstrucția paraclisului Sf. Gheorghe de către Arhiepiscopul Ciprian al Ciprului și Hatzisava Kyriakou.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului și cu evenimente festive ce vor dura o săptămână (18-25 Martie 2017) Consiliul Parohial al Bisericii Panaghia Chryseleousa din Strovolos va sărbători a 200-a aniversare de la finalizarea lucrărilor de restaurare a Bisericii Chryseleousa și a paraclisului Sf. Gheorghe de către Arhiepiscopul Ciprian și vărul său, Hatzisava Kyriakou.

Cu ocazia evenimentului Consiliul Parohial va lansa cartea comemorativă «Fiica Nenunită. Biserică Panaghia Chryseleousa din Strovolos și odoarele ei», în care sunt prezentate istoria, arhitectura și odoarele Bisericilor din parohia Chryseleousa, Strovolos.

Biserica se află în centrul istoric al localității Strovolos și are hramul Nașterii Maicii Domnului (8 Septembrie). Locașul inițial a fost zidit la începuturile sec. al XIII-lea și era inclus în palatul regilor Ciprului care aparțineau dinastiei Lusignan. Este demn de remarcat faptul că emblema regală Lusignan-ilor din Cipru, leul încoronat pregătit de atac, se află în perete lângă fereastra altarului.

De-a lungul secolelor locașul a suferit modificări și completări, care au deformat

zidirea initială, precum extinderile din 1817, pe vremea Arhiepiscopului Ciprian și din 1950-52. Locașul original, parte din care se păstrează în spatele cataletesmei Bisericii actuale, aparține unui tip arhitectural foarte rar în Cipru, și anume, plan triconc (treflat) sau tetraconc (cruciform). Biserica a fost decorată în sec. XIII și XVI cu picturi. Deosebit de importante sunt picturile de pe turla bisericii cu Hristos Pantocrator, Tronul Pregătirii și Proorocii care datează din sec. XIII, care au fost de curând îngrijite de Departamentul pentru Antichități.

După cucerirea Ciprului de către Turci în 1571, locașul latin a trecut în mâinile Ortodoxilor, și de atunci a fost amenajat în interior și transformat în locaș ortodox. În 1817 Arhiepiscopul Ciprian, care provine din zona Strovolos, cu ajutorul vărului său, Hatzisava Kyriakou, a săvârșit extinderea și repararea templului spre vest. Forma actuală a Bisericii este alcătuită din trei nave, având și turlă.

De asemenea, în 1817 a fost construit paraclisul Sf. Gheorghe de către Arhiepiscopul Ciprian și vărul său, Hatzisava Kyriakou, lângă Biserica Maicii Domnului, la nord-vest. Dar pentru că Arhiepiscopul nu avea autorizația corespunzătoare pentru paraclis și pentru a nu afla Turcii despre lucrări, a încojurat zona cu arbuști uscați. Când a terminat ridicarea paraclisului în Martie 1817, conform inscripției de la intrarea vestică, Arhiepiscopul Ciprian a oferit bani Turcilor ca să nu-l dărâme și nici să-i provoace deteriorări.

Paraclisul aparține stilului arhitectural cu o singură navă și este zidit din calcar moale. În interior, pe peretele sudic al naosului se păstrează picturi ale Sf. Gheorghe omorând balaurul și ale Sf. Pantelimon, datând din sec. XIX, cu anumite intervenții ulterioare.

Consiliul Parohial, dorind să-l cinstească pe Etnomartirul Ciprian, Arhiepiscopul Ciprului, a săvârșit la data de 27 Aprilie 1930 dezvelirea bustului său din marmură în curtea Bisericii.

Dr. Chrisodoulos Hatzchristodoulou, Bizantinolog

Πηγή: churchofcyprus.org.cy